28/10/2019

28 Οκτωβρίου 1940: Το “ΟΧΙ” του Μεταξά και ο αγώνας για την Ελευθερία και την Τιμή της Ελλάδας- Δείτε το βίντεο- ντοκουμέντο

/ Επικαιρότητα

Η Επέτειος του ΟΧΙ μνημονεύει την άρνηση της Ελλάδας στις ιταλικές αξιώσεις που περιείχε το τελεσίγραφο που επιδόθηκε στις 28 Οκτωβρίουτου 1940 στον Έλληνα δικτάτορα Ιωάννη Μεταξά. Συνέπεια της άρνησης αυτής ήταν η είσοδος της Χώρας στο Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και η έναρξη του Ελληνοϊταλικού πολέμου του 1940.

Δείτε απόσπασμα από τις ιστορικές στιγμές της εποχής:

Έρευνα, Επιμέλεια Νάνσυ Νάσκου
Μοντάζ Μαριάνθη Ματζίρη

Λίγο μετά τις 3 τα ξημερώματα της 28 Οκτωβρίουτου 1940 η τότε Ιταλική Κυβέρνηση απέστειλε στην Ελλάδα τελεσίγραφο, δια του Ιταλού Πρέσβη στην Αθήνα Εμανουέλε Γκράτσι, ο οποίος και το επέδωσε ιδιόχειρα στον Ιωάννη Μεταξά, με το οποίο και απαιτούσε την ελεύθερη διέλευση του Ιταλικού στρατού από την Ελληνοαλβανική μεθόριο προκειμένου στη συνέχεια να καταλάβει κάποια στρατηγικά σημεία του Βασιλείου της Ελλάδος, (λιμένες, αεροδρόμια .), για ανάγκες ανεφοδιασμού και άλλων διευκολύνσεών του, στη μετέπειτα προώθησή του στην Αφρική.

Μετά την ανάγνωση του κειμένου ο Μεταξάς έστρεψε το βλέμμα του στον Ιταλό Πρέσβη και του απάντησε στα γαλλικά την ιστορική φράση: «Alors, c'est la guerre», αλόg, σε λα γκεg, δηλαδή, Λοιπόν, αυτό σημαίνει πόλεμο), εκδηλώνοντας έτσι την αρνητική θέση επί των ιταμών ιταλικών αιτημάτων.
Ο ίδιος ο Γκράτσι στα απομνημονεύματά του, που εξέδωσε το 1945, περιγράφει τη σκηνή:

"Έχω εντολή κ. πρωθυπουργέ να σας κάνω μία ανακοίνωση και του έδωσα το έγγραφο. Παρακολούθησα την συγκίνηση εις τα χέρια και εις τα μάτια του. Με σταθερή φωνή και βλέποντάς με κατάματα ο Μεταξάς μου είπε: "Αυτό σημαίνει πόλεμο". Του απήντησα ότι αυτό θα μπορούσε να αποφευχθεί. Μου απήντησε ΟΧΙ. Του πρόσθεσα ότι αν ο στρατηγός Παπάγος…, ο Μεταξάς με διέκοψε και μου είπε: ΟΧΙ! Έφυγα υποκλινόμενος με τον βαθύτερο σεβασμό, προ του γέροντος αυτού, που προτίμησε την θυσία αντί της υποδουλώσεως"

Ο Μεταξάς εκείνη τη στιγμή είχε εκφράσει το ελληνικό λαϊκό συναίσθημα, την άρνηση της υποταγής, και αυτή η άρνηση πέρασε στον τότε ελληνικό δημοσιογραφικό τύπο με την λέξη «ΟΧΙ».

Στις 5 και μισή τα ξημερώματα, ξεκίνησε ο Ελληνοϊταλικός Πόλεμος με την αιφνιδιαστική εισβολή (το τελεσίγραφο όριζε ότι η επίθεση θα ξεκινούσε στις 6 π.μ.) των ιταλικών στρατευμάτων στην Ήπειρο, οπότε η Ελλάδα αμυνόμενη εισήλθε στον πόλεμο.

Ο Ελληνικός Στρατός αντεπιτέθηκε και ανάγκασε τον ιταλικό σε υποχώρηση. Μέχρι τα μέσα Δεκεμβρίου οι Ελληνικές δυνάμεις είχαν προωθηθεί στο ένα τέταρτο σχεδόν του εδάφους της Αλβανίας, καταλαμβάνοντας κατά σειρά τις πόλεις: Κορυτσά, Πόγραδετς, Άγιοι Σαράντα, Αργυρόκαστρο και Χειμάρρα. Η αντεπίθεση των Ιταλών, το Μάρτιο του 1941, απέτυχε, με κέρδος μόνο μικρές εδαφικές εκτάσεις στην περιοχή βόρεια της Χειμάρρας.

Τις πρώτες μέρες του Απριλίου, με την έναρξη της γερμανικής επίθεσης, οι Ιταλοί

ξεκίνησαν και αυτοί νέα επίθεση.
Από τις 12 Απριλίου, ο Ελληνικός Στρατός άρχισε να υποχωρεί από την Αλβανία, για να μην περικυκλωθεί από τους προελαύνοντες Γερμανούς. Ακολούθησε η συνθηκολόγηση με τους Γερμανούς, στις 20 Απριλίου και με τους Ιταλούς, τρεις μέρες αργότερα, οι οποίες περαίωσαν τυπικά τον ελληνοϊταλικόγερμανικό πόλεμο.
Η απόκρουση της ιταλικής εισβολής ήταν η πρώτη νίκη των Συμμάχων κατά των δυνάμεων του Άξονα στη διάρκεια του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου και ανύψωσε το ηθικό των λαών στη σκλαβωμένη Ευρώπη. Πολλοί ιστορικοί υποστηρίζουν ότι η νίκη των Ελλήνων επηρέασε την έκβαση ολόκληρου του πολέμου, καθώς υποχρέωσε τους Γερμανούς να αναβάλουν την επίθεση κατά της Σοβιετικής Ένωσης, προκειμένου να βοηθήσουν τους συμμάχους τους Ιταλούς που έχαναν τον πόλεμο με την Ελλάδα. Η καθυστερημένη επίθεση τον Ιούνιο του 1941, ενέπλεξε τις γερμανικές δυνάμεις στις σκληρές συνθήκες του ρωσικού χειμώνα, με αποτέλεσμα την ήττα τους στη διάρκεια της Μάχης της Μόσχας[5].